

Maandag 17 juli – Bemonstering Balengracht en Grote Nete.

Na de oproep van Jos meldden op de druilerige maandagmorgen om 9.00u 6 medewerkers zich op de plaats van afspraak. Hetzelfde onderzoek werd op 21 juli 2012 ook uitgevoerd. De bedoeling was om dezelfde punten van toen nu opnieuw te bemonsteren.

Gerard, Henry, Guido, Luc, Dirk en Jos zouden de klus klaren. De Balengracht afwaarts het kanaal van Beverlo werd als eerste monsterplaats aangepakt. Het weer klaarde op. Bij het klaarmaken van onze uitrusting kregen we het bezoek van een kranige, 85 jarige plaatselijke bewoner. Hij wist ons alles over de Balengracht van vroeger te vertellen. Bempjes noemde hij “zandflossers”. De beek werd toen goed onderhouden. Nu was er jarenlang niets meer gebeurd. Blijkbaar op Antwerps grondgebied wel, zo wist de man.

Over een afstand van 50m wisten we maar enkele visjes (13) te verschalken. Die werden gemeten en per soort genoteerd om daarna netjes teruggezet te worden. De chemische parameters wezen uit dat het water relatief zuur is met een lage geleidbaarheid, typisch voor het brongebied van zulke waterloopjes. Dat heeft ongetwijfeld zijn invloed op het soortenbestand.

Als tweede monsterplaats werd de verplaatsing gemaakt naar de kruising van de Balengracht met de Boekweitstraat. Ondanks de lange droge periode vooraf was de beek nog redelijk watervoerend. We kozen hier voor een traject van 35m. 4 vissoorten, waaronder een snoekje van 31cm, konden gevangen worden. De mooie blankvoorns, met afmetingen tussen 16 en 21 cm, zaten in het diepere gedeelte bij de brug. Alle vangsten werden volgens een vaste methode gemeten en genoteerd om dan in het water van herkomst teruggezet te worden.

Het volgend punt werd op aanraden van Gerard ingepast en was nieuw t.o.v. 2012. Op de grens met de Provincie Antwerpen, ter hoogte van de kruising van de Grote Nete met de Kerkhovensesteenweg, werd een tijdje terug een bypass aangelegd. Het oogde alleszins mooi. We besloten zowel de Grote Nete als de bypass te bemonsteren van het eerste brugje stroomafwaarts tot aan de weg. De Grote Nete (75m) leverde 6 vissoorten op, waaronder een kwabaal van 59cm. Bempjes maakten de hoofdmoot uit. Dat zou nagenoeg op alle monsterplaatsen zo zijn. Over de 120m van de bypass werden, buiten de klassieke te verwachten soorten, nog een drietal serpelingen en eveneens een kwabaal gevangen. Die had een lengte van 31 cm. Een snoekje van 33cm volgde ook nog de weg naar het droge. Alles werd uiteraard voorzichtig teruggezet. Opvallend waren ook nog de talrijke libellen, vlinders en insecten in dit gebiedje. Met het nodige beheer, vooral maaien en maaisel afvoeren, kan

dit prachtige biotoop in stand gehouden worden wat zeker de moeite waard gaat zijn.

Van hieruit ging het richting Sint-Amandusstraat. De Grote

Nete ligt hier een 100m van de weg af. Hier werd gekozen voor een traject van 50m. dat 7 soorten opleverde waarvan paling met 5 stuks toch wel opmerkelijk was. Deze hadden een lengte tussen 28 en 72cm.

De middag kondigde zich aan en onze boterhammetjes smaakten. Net nadat we de innerlijke mens versterkt hadden, kregen we bezoek van Rudi Yseboodt. Dat konden we ten zeerste waarderen. Hij zou de

volgende meetpunten mee opvolgen. Daarvoor moesten we ons verplaatsen naar het volgende monsterpunt: de kruising van de Grote Nete met de Oude Beekstraat. We zouden een traject van ± 25 m op- en afwaarts het brugje bemonsteren. Dit leverde een vrij hoog aantal bempjes op, enkele hondsvijjes, een baars, een paling en 3 zonnebaarsjes. De chemische parameters van het water zaten op elke locatie bijna op dezelfde waarden.

Na wat zoeken vonden we de volgende monsterplaats, de samenvloeiing van de Veeweide-loop en de Grote Nete. Hier werd 50m van de samenvloeiing onder handen genomen, daarna 25m van de Veeweide-loop en nog eens 25m van de Grote Nete boven de samenvloeiing. Hier werden de eerste blauwbandgrondeltjes bovengehaald. Buiten de "klassieke" soorten werden ook nog een kleine kolblei en rietvoorn gevangen. Ondertussen had Rudi Yseboodt ons al verlaten. We konden zijn bezoek en zijn bevindingen van harte appreciëren. Dank U wel.

Ondanks het late uur was de dagtaak nog niet voltooid. De Grote Nete aan de Schaapschoorbrug in de Netestraat te Hechtel-Eksel stond nog op het programma. Het traject van 50m leverde 25 hondsvijjes en 4 bempjes op. Een plaatselijke bewoner wees ons erop dat bij zware neerslag daar het plaatselijke overstort het leven in de beek hypothekeerde. Dat is nu eenmaal zo.

Na de klus geklaard te hebben, trakteerden we onszelf op een lekkere pint in de Groenen Hoek. Dat smaakte. Ondertussen werd de dag geëvalueerd. De kwabalen waren outstanding. De paar snoekjes, de talrijke palingen en het kleine grut bemoedigend. Naar onze mening is de Grote Nete als biotoop nochtans ook uitermate geschikt voor andere vissoorten, zoals riviergrondel, blanken kopvoorn. Misschien iets om op te nemen in toekomstige bepotingsplannen. Het gebiedje van de meander biedt perspectieven voor insecten, vlinders en libellen. Dan moet het wel (dringend) een maaibeurt krijgen die jaarlijks herhaald wordt. Zeker aan te bevelen. Moe maar voldaan keerden we hierna huiswaarts.

	Balengracht - Overmaai	Balengracht - Boekweitstraat	Grote Nete - kruising met Kerkhovensesteeweg	Nieuwe meander Grote Nete - bypass	Grote Nete - Sint-Amandusstraat	Grote Nete - Beekstraat	Afwaarts samenloop met Veeweide loop	Veeweidelooop	Opwaarts samenloop met Veeweidelooop	Grote Nete - Schaapschoorbrug Netestraat
traject	50m	35m	75m	120m	50m	50m	50m	25m	25m	50m
3D-stekelbaars		36	18	23	3	4				
baars						1				
bermpje	4	2	22	26	8	45	48	17	27	4
blankvoorn	1	12			1		1			
blauwbandgrondel							7	6	4	
hondsviis	2			1	2	8	10	6	4	25
kolblei							1			
kwabaal			1	1						
paling	1		3		5	1	2			
rietvoorn							1			
riviergrondel	5		1	2	2					
serpeling				3						
snoek		1		1						
zonnebaars					1	1	1			
pH	6,3	6,04	6,4		6,4	6,4				6,12
geleidbaarheid in $\mu\text{S}/\text{cm}$	237	277	166		196	204				350
watertemperatuur in $^{\circ}\text{C}$	14,4	14,8	15,3		17	15,9				6,12

Met dank aan alle medewerkers.
Foto's Guido Jansen en Gerard Jannis.

